

Časopis *Knihy a dějiny* v tomto roce slaví třicet let od svého založení. Při této příležitosti jsme se rozhodli radikálně změnit jeho grafickou a vizuální podobu, která akcentuje jednoduchost, dynamičnost a harmonické propojení textu s obrazovým doprovodem. Doufáme, že se vám nová podoba časopisu bude líbit.

V letošním čísle *Knih a dějin* najdete ve vyváženém poměru příspěvky věnované jak produkci knih, tak jejich dobové recepci. Do barokní knihovny v Českém Krumlově nás zavede příspěvek Václava Grubhoffera, který analyzoval soubor medicínské literatury patřící Marii Ernestině z Eggenbergu. Vzhledem k dokladům jejího aktivního čtenářského zájmu o tyto knihy studie přináší i důležité poznatky k dějinám dobové šlechtické mentality. Syntetizující charakter má příspěvek Olgy Fejtové, ve kterém autorka mapuje současný stav výzkumu knihoven v prostředí Jednoty bratrské začátku 17. století a zamýšlí se nad možnostmi jejich dalšího zkoumání. Do prostředí církevních knihoven nás přenesou studie Marty Hradilové, v níž představuje prameny k dějinám knihoven premonstrátských klášterů v Doksanech a Chotěšově zrušených v první vlně josefinských reforem v roce 1782. Příspěvek Kamila Boldana je věnován působení Jana Benešovského, prvního doloženého knihvazače v Českých Budějovicích. Autorovi se podařilo propojit činnost tohoto knihvazače s dosud anonymními vazbami evidovanými v databázi Einbanddatenbank a zařadit jeho práci do kontextu knihvazačských dílen jagellonského období. Tvůrčí aktivity německého grafika Virgila Solise ml. během jeho působení v Praze přibližuje ve své studii Anna Hořová. Zaměřila se především na jeho činnost v oblasti knižní grafiky a rozšířila dosavadní seznam děl o nové publikace, na nichž se Solis podílel či mohl podílet. Sérii recenzovaných příspěvků uzavírá kolektivní studie autorů Ivy Bydžovské, Matěje Měřičky a Michala Klacka, která je věnována dosud pomíjené problematice proveniencí konvolutů kramářských tisků, tzv. špalíčků.

Letošní číslo *Knih a dějin* přináší také dvě obsáhlé recenze knih věnovaných raněnovověkým portrétům a bohemikálním veršům v uherských tiscích i tradiční výběr knihovědných studií z aktuálních vydání časopisů, ročenek, monografií a sborníků.

S přáním inspirativního čtení

Lenka Veselá

This year, the journal *Knihy a dějiny* celebrates its thirtieth anniversary. On this occasion, we have decided to radically change its graphic and visual design, accentuating simplicity, dynamism and a harmonious interplay of text and images. We hope you will find the new look of the journal pleasing.

In this year's issue, you will find a balanced proportion of papers devoted to both the production of books and their reception in the past. You will explore the Baroque library in Český Krumlov in the study by Václav Grubhoffer, who has analysed a collection of medical literature belonging to Maria Ernestine of Eggenberg. Thanks to the evidence of her active reading interest in these books, the study provides important insights into the history of the aristocratic mentality. On a more synthesizing note, Olga Fejtová's contribution maps the current state of library research within the Unity of the Brethren milieu during the early seventeenth century and reflects on the possibilities for further research. The study by Marta Hradilová takes us into the church libraries, presenting sources on the history of the libraries of the Premonstratensian monasteries in Doksany and Chotěšov, which were abolished in the first wave of Joseph II's reforms in 1782. Kamil Boldan's contribution focuses on the work of Jan Benešovský, the first documented bookbinder in České Budějovice. By linking the activities of this bookbinder with the hitherto anonymous bindings recorded in the Einbanddatenbank database, the study elucidates his work in the context of the bookbinding workshops of the Jagiellonian period. Anna Hořová looks into the creative activities of the German graphic artist Virgil Solis Jr. during his time in Prague. She focused in particular on his activities in book graphics and expanded the existing list of works to include new publications in which Solis participated or may have participated. The series of peer-reviewed contributions is concluded by a collective study by Iva Bydžovská, Matěj Měříčka and Michal Klacek, which investigates the hitherto neglected issue of provenance of tract volumes of broadside ballad sheets, (so-called "špalíčky").

Last but not least, this year's issue of *Knihy a dějiny* includes two extensive reviews of books on early modern portraits and Bohemical verses in Hungarian prints and our representative selection of studies on book history from current issues of journals, annuals, monographs and conference proceedings.

We hope you will enjoy reading this issue!

Lenka Veselá